

Általánosságban elfogadták a földbirtok-reformnovellát.

A nemzetgyűlés öt illetékes bizottságát ma délelőtti 10 órára hívták össze a birtoknovella megvitatására.

Neubauer és Mándl Samu után a következő felszólaló Peyer Károly volt, aki azt indítványozta, hogy az egész tárgyalást halasszák el arra az időre, amikor a képviselők már az újabb módosításokat is ismerik.

Hegymegi Kis Pál azt a kérdést intézte a földművelésügyi miniszterhez, komoly szándéka-e a kormánynak a birtoknovellát a legközelebbi időn belül a nemzetgyűlés elé vinni, mert ha nem, akkor felesleges a bizottságoknak itt hosszadalmas vitába bocsátkozniuk. Telő alá kell hozni a birtoknovellát, a választási törvényt, továbbá az indemnítást is. Ugy értesül, hogy tavasszal általános választásra készül a kormány.

Szabó István földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy más országokban még nagyobb szünetet tartanak a parlamentek. A leghatáro-

zotabban ragaszkodik ahhoz, hogy a bizottságok munkájának befejezése után a birtoknovella haladéktalanul a nemzetgyűlés elé kerüljön.

Farkas István szólalt fel ezután. Nem tartja kielégítőnek a birtoknovella intézkedéseit, a javaslat tartalmát bizonytalannak érzi.

A bizottsági tárgyalás közben több képviselő eltávozott az értekezletről és azt hangoztatták, hogy az egész további tárgyalást komolytalan-nak tartják, mert az egységes pártban elfogadott módosításokat még nem ismerik.

Farkas István felszólalása után Rupert Rezső mondta el észrevételeit. Elfogadja a birtoknovellát, bár kevesli annak intézkedéseit.

Szedes Ferenc nem fogadja el a birtoknovellát, mert intézkedései igazságtalanok. Farkas Tibor szerint a novella tulradikális és tovább megy az alaptörvénynél.

Létay Ernő elfogadja a javaslatot. Az együttes bizottságok végül általánosságban elfogadták a javaslatot.

Hogyan apaszt létszámot a szegedi műhelyfőnök

(A Szeged tudósítójától.) Schmiedt Ferenc államvasúti felügyelő — mint ismeretes — 1919 óta főnöke a szeged-rókusai pályaudvaron levő kocsijavító műhelynek és 1919 óta főnöke a műhely négy-ötszáz munkásának is. Schmiedt Ferenc neve nem ismeretlen a közvélemény előtt, ahol műhelyfőnöksége óta úgy szerepel, mint a kurzuspolitika egyik kimagasló alakja. Műhelyfőnöksége előtt ugyan másképpen szerepelt, más volt a politikai meggyőződése, többek között 1919-ben, amikor a diktatura választását tartották meg Szegeden, leszavazott ő is a hivatalos listára és a szavazás alkalmával nem nyilatkozott valami tullelítően a kommunizmusról. Dehát az elvek és meggyőződések revíziója nem tart sokáig és különösen nem manapság, amikor minden idejekorán történt revízió különböző előnygyümölcsöket terem.

Schmiedt Ferenc a kurzus elején és a kurzus mellett történt színváltása után csodálatos gyorsasággal elfoglalta a műhelyfőnöki állást és azóta nem mulaszt el egyetlen alkalmat sem, amikor ráborulhat a kurzus szívére — és szint vallhat legújabb politikai meggyőződése mellett — úgyis, mint köztisztviselő. Politikai működése néha összeütközésbe is hozta már a közrenddel. A legutóbbi választási küzdelmek idején például, amikor Bárczy István tartotta programbeszédét, rendőrök karján távozott a népgyűlés színhelyéről, — de nem saját jószándékából.

Legutóbb a keresztényszociálisok múlt vasárnap nagygyűlésén hallatta szavát igen kis

számu hölgyhallgatóság előtt. Ujat ugyan nem mondott, csupán azt szögezte le, hogy egyedül a kurzuspolitika utja vezet a boldogság felé.

Schmiedt Ferenc műhelyfőnök ettől függetlenül olyan politikus, aki szent meggyőződése mellett nem csupán a szószékről tesz tanubizonyosságot, hanem átviszi azokat a gyakorlatba is. Ezen a téren aztán könyörtelenül dolgozik. Négy év előtt, amikor átvette a vasúti műhely főnöki tisztjét, ragyogó programot dolgozott ki és a program fénypontja az volt, hogy a rókusai műhelyt minden erővel és minden eszközzel a saját politikai képéhez kell idomítani. Először is — a cél érdekében — nagytakarítást tartott. Leplezelen presszióval sikerült neki a munkások nagy részét a keresztényszociális szakszervezetbe terelni, de azért maradt vagy harminc munkás, aki nem hajlíttotta meg a derekát.

Schmiedt Ferenc felügyelő ur azonban nem elégszik meg a fél-, vagy háromnegyed győzelemmel. Amikor minden főnöki fegyvere megtört már a passzív ellenálláson, látszólag beszüntette ugyan a harcot, de föl nem adta, csak kedvező alkalmakra várt. Ez az alkalom most megérkezett a létszámapasztó-törvény formájában.

A kipécézett harminc műhelymunkás október harmincegyedikén megkapta a műhelyfőnök aláírásával ellátott szabályszerű szolgáltatásmegmondó végzést, amiben egyébként nem lenne semmi különös, hiszen a törvény értelmében muszáj létszámot apasztani. A különösség csak ott

kezdődik, hogy a „B“-listára helyezett műhelymunkások legnagyobb része nem áll még 15 év óta a vasút szolgálatában, tehát elbocsátások esetén a törvény értelmében nyugdíjra nincs joguk, csak végkielégítésre. A különösség ott folytatódik, hogy egyetlen olyan munkás nem került a „B“-listára, aki már leszolgált a harminc évben megállapított teljes szolgálati idejét, tehát munkaerőben nem versenyezhet a fekete listára helyezett fiatal munkásokkal. A különösség azután ott végződik, hogy Schmiedt Ferenc műhelyfőnök ur a létszámapasztás ilyen célirányos elintézése óta szinte naponta vesz fel a műhelybe új munkásokat, elbárdalt táborból. Tehát vagy szükséges volt a létszámcsökkentés és akkor nincs szükség új munkások főlvetelére, vagy új munkások főlvetelére van szükség, de akkor mire volt jó a létszámcsökkentés? Schmiedt Ferenc műhelyfőnök ur azt sem mondhatja, hogy a fekete listára helyezett munkások nem elégitették ki munkaadói igényeit, mert éppen az elbocsátásra ítelt harminc munkás volt a műhely elitje. Valamennyien kipróbált szakmunkások, elsőrendű fa- és vasiparosok, akiknek tudása messze fölülmulja az ujonnan főlvetett kezdők munkaképességét.

Schmiedt Ferenc műhelyfőnök előtt méltányossági szempont sem létezik. A kipécézett harminc munkás nagyrésze családos ember, van közöttük olyan is, akiől hat-hét gyerek kéri a mindennapi kenyeret. Nem törődik azzal, hogy ezek az emberek, amikor letelik a felmondás, kenyér nélkül maradnak, mert hiszen nem jelent kenyeret az a végkielégítés, amit a törvény biztosít számukra.

Schmiedt Ferenc műhelyfőnök ur ezenkívül jámborságáról is tesz néha tanubizonyosságot. Jámborságáról tanuskodik például a következő história is, amely álljon itten befejezőképpen:

A műhelynek volt egy huszesztendő munkása, aki két év óta dolgozott ott ideiglenes minőségben. Munkája ellen nem igen merült fel kifogás. Néhány nap előtt Schmiedt Ferenc mégis elbocsátotta. Az volt a bűne, hogy vasárnap a rókusai templomban, amikor a tűzoltók jubileuma volt, összetalálkozott a munkásgyerek egy leányismerőseivel és néhány szót váltott vele...

Bud János felülvizsgálja a borkivitelt.

A legutóbbi minisztertanács megbízásából Bud János közlelmzési miniszter felülvizsgálja a borkiviteli rendszert, hogy a tapasztalható hibákat kiküszöbölje. Bud tárgyalásait ebben az ügyben már meg is kezdte és ennek az eredményeitől várják a kivitel egységes és helyes szervezését.

London október végén.

Akik mostanában esténként elhaladnak a Downing street szákcúja előtt, ahol az angol miniszteriumok sorakoznak egymás mellé, valóságos automobil tábor láthatnak a fényesen kivilágított ablakok előtt, melyek mögött a brit birodalmi konferencia tartja üléseit. Mikor azután a tárgyalások véget érnek és a dominiumok miniszterelnökei beszállnak autójukba, sűrűn hangzik fel a cheer, az angol éljen, hiszen ma ők London legnépszerűbb emberei. Délafrika miniszterelnöke, a volt bur bormok, Smuts örvend kétségtelenül a legnagyobb közszeretnek, amiben nagyrésze van persze annak a hősiességnek is, amit éppen az angolok ellen tanúsított Smuts a bur háború alatt. Nagyon szeretik rajta kívül a londoniak még Mackenzie King-et, Kanada miniszterelnökét is, aki egészen alulról került fel a legmagasabb posztra.

Egyáltalában mostanában a birodalmi ügyekkel igen sokat foglalkozik az angol publikum, amiben persze jelentős szerepe van a most uralmon lévő erősen imperialista konzervatív párt céltudatos és igen ügyesen vezetett propagandájának. Jövő tavaszra például birodalmi kiállítás rendez Londonban a kormány, melyre eddig a dominiumokból annyian jelentkeztek, hogy az eredetileg tervezett helynek éppen kétszeresén kell felépíteni a kiállítási épületeket. Egy nehézség azonban már most is jelentkezett és ez természetesen a lakáskérdés, hiszen Angliában sem valami rózsás e tekintetben a helyzet. A season alatt London amúgy is túlszűfolt szokott lenni, így nem maradt más hátra, mint a magánosok vendégszeretetére apellálni. Ez meglepő sikerrel is járt, mert igen sokan ajánlották fel lakásuk egy részét a Londonba érkező ven-

dégeknek, de — egy kikötéssel. Tudniillik, hogy a beszállásolt ne legyen coloured gentleman, vagyis néger, hindu, kínai vagy ehhez hasonló színes brit állampolgár. Ezen az angol kormány, amely hihetetlenül nagyarányú előkészületei közben sem feledkezik meg semmiről és mindenre kiterjed a figyelme, úgy akar segíteni, hogy London külvárosában lefoglalt minden szállodát és oda fogja a biztonnal nagy számban érkező színes vendégeket elhelyezni. Hogy azután hogyan fogják ezek az urak és hölgyek érezni magukat a periferiákon, távol London életétől és zajától, az persze más kérdés.

Sok szó esett Londonban az utolsó héten arról a grandiózus hadiemlékről, amelyet a háborúban elesett 22 bajtársa emlékére ajándékozott a nemzetnek egy skótszági turista club. Nehéz lenne elvitatni, hogy ehhez hasonlóan monumentális emlék sehol a világon nem hirdeti elesett hősök örök dicsőségét. Az illető club ugyanis megvásárolt vagy 3000 holdat Anglia leggyönyörűbb hegyvidékéből, melyen a legnehezebben megmászható csúcsok vannak és azt a nemzetnek ajándékozta, hogy emberi kéz mitse változtathasson azon, amit Isten olyan felségesnek teremtett. A club 22 elesett tagjának emlékére csupán egy egyszerű emléktáblát helyeznek majd valami megfelelő helyen, de még ez se fogja zavarni a természet egyszerű összhangját, olyan kicsi lesz. Ilyen nemesen szép és maradandó emléke úgy hisszük nem sok hős halottjának akad világszerte.

Jövő hónapban egy kis expedíció indul el Londonból világkörüli utra egy 600 tonnás kis gőzyachton. Az expedíció célja részben tudományos, részben pedig az, hogy filmfelvételeket készítsen mindenütt, amerre jár. Az expedíció angol Guyaná-

ban kezdi meg felvételeit, ahol az ősrégi eltemetett mexikói várost, Yucatant fogják elsősorban felkeresni. Ausztráliában a cukornád-termelést és gyöngyhalászatot veszik fel filmre a Malay-félsziget államaiban, Ceylonban, Britt-Indiában és Afrikában pedig tigris, leopard, elefánt és más nagy vad vadászatát. Afrikából a Suez csatornát át a Földközi-tengerre utazik az expedíció és annak partjait is végigjárja. Az angol fiatal emberek irigylakve gondolnak azokra a szerencsés kiválasztottakra, akiknek megadatott, hogy résztvegyenek ezen a világkörüli uton, mely oly nagyon hasonlít ahhoz, amit álmodunkban szoktunk elképzelni arra az esetre, ha valami amerikai nagybácsi ránkagyna néhány millió dollárt.

Feltűnő, hogy az utóbbi időkben mennyire megnőtt a női klubok száma és valóságos rejtély, hogy hogyan találják meg ezek számításait, mikor belépési és tagsági díjaik alig teszik a férfi klubok hasonló díjainak negyedrésszt? A női klubok javarésze London legelőkelőbb negyedében a West-en van elhelyezve, így lakbérük is ilyen magas kell, hogy legyen és amellet még sokkal szebben és kényelmesebben is van egyneműjükük berendezve, mint akár a legexklusívabb férfi club is. Persze nem minden női club van csupán fiatal és szép tagokkal fenntartva, akad tucatjával olyan is, amelyikbe öreg kávésnénik járnak délutánokként, hogy uzsonnájuk közben a legfrissebb pletykákat és traccsokat hallhassák. Ilyen helyre betévedni persze nem valami kellemes dolog, már csak azért sem, mert hogy gonosz pletykákat halljon Magáról az ember, azért kár Londonba utazni, azt Szegeden ingyen és kértlenül is megkaphatja mindenki.

Spectator.